

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
05.12.2018

Sak:

Styring, ledelse og medvirkning på instituttene ved Det helsevitenskapelige fakultet

Innstilling til vedtak:

- 1. Fakultetsstyret avvikler instituttstyrene ved følgende enheter fra 1.1.2019;
Institutt for odontologi (IKO)
Institutt for helse- og omsorgsfag (IHO)
Regionalt kunnskapssenter for barn og unge –Nord (RKBU)*
- 2. Fakultetsstyret har tillit til måten disse instituttene vil ivareta informasjonsflyt og medbestemmelse på egen enhet.*
- 3. Fakultetsstyret prolongerer styrene ved Institutt for psykologi (IPS) og Institutt for samfunnsmedisin (ISM) ut april 2019 eller inntil at Universitetsstyret har tatt en beslutning om ledelse av nivå tre.*
- 4. Fakultetsstyret gir dekanen fullmakt til å sørge for nødvendige endringer i ledelse ved Institutt for psykologi (IPS) og Institutt for samfunnsmedisin (ISM) ved behov etter 1.1.2019 i samråd med instituttlederne.*

Begrunnelse:

Fakultetsstyret prolongerte instituttstyrene ved Det helsevitenskapelige fakultet den 26. april 2018 etter anmodning fra Universitetsledelsen. Bakgrunnen for denne prolongeringen var at universitetsledelsen ønsket å legge frem en prinsipiell sak til universitetsstyret, knyttet til styring og ledelse av nivå tre (institutt og senter). Av ulike grunner har denne saken trukket ut i tid. Arbeidsgruppen som ble oppnevnt høsten 2018 har utarbeidet en rapport der de har beskrevet hovedtrekkene i gjeldende ordning og praksis, og belyst fordeler og ulemper ved denne. Arbeidsgruppen har til slutt anbefalt en struktur der institutt og sentre på UiTs nivå 3, ikke har egne styrever.

UiT Norges arktiske universitet har sendt rapporten fra arbeidsgruppen ut på høring med høringsfrist 5. desember 2018. Helsefak satte intern fristen til den 30. november 2018. Universitetsledelsen har senere utvidet sin frist til 31. desember 2018. Basert på tidsplanen som er skissert, vil Universitetsdirektøren legge frem sin anbefalingen for Universitetsstyret i februar

2019. Universitetsstyret vil da ta stilling til om det fortsatt skal være mulig å ha styre på nivå tre, dvs. på institutt og senter, eller om dagens valgfrie ordningen skal avvikles.

Fakultetsledelsen og instituttlederne fikk presentert arbeidsgruppens anbefaling på ledermøte den 20. november 2018. IKO ba om å få fremme sak om avvikling av instituttstyre til fakultetsstyret. Dagens instituttstyrer er prolongert til 31. desember 2018, og basert på anmodningen fra IKO så ble instituttledere ved institutt med styre, bedt om å gi tilbakemelding på hvordan styring, ledelse og medbestemmelse på eget institutt kunne ivaretas på en god måte fra 1. januar 2019. Det er også mulig å prolongere dagens instituttstyrer inntil saken er avgjort i Universitetsstyret, dersom styremedlemmene er villige til å bli prolongert.

Bakgrunnen for at det er ulik ledelsesform ved instituttene på Helsefak

Interimsstyret ved Det helsevitenskapelige fakultet vedtok i sak IH 28-09 blant annet følgende:

Når nye instituttledere er ansatt foretas det en vurdering i samråd med disse om instituttene skal ha styrer eller ikke.

I FS Helsefak 31/09 så besluttet fakultetsstyret at tre av instituttene ikke skulle ha styret, det var Institutt for klinisk medisin (IKM), Institutt for farmasi (IFA) og Institutt for medisinsk biologi (IMB). Ved ISM, IKO, IHO og IPS ønsket daværende instituttledere at det skulle etableres instituttstyre, noe fakultetsstyret etterkom. Ved etableringen av Regionalt kunnskapssenter for barn og unge –Nord ba konstituert instituttleder om at det ble etablert instituttstyre, noe som ble støttet av dekanen og besluttet av universitetsstyret. Fakultetsstyret har senere endret sammensetningen ved noen av instituttstyrene etter anmodning fra enhetene.

Fra 1. januar 2018 fikk Helsefak to nye institutter; Institutt for vernepleie (IVP) og Idrettshøgskolen (IH). Ingen av de nye instituttene hadde instituttstyre, så på nåværende tidspunkt har Helsefak, fem institutt med styre og fem uten. Ved tilsetting av nye instituttledere er den valgte ordningen fra 2009 blitt videreført og den har i liten grad vært gjenstand for diskusjon.

Fakultetsledelsen ser at instituttlederne ved de instituttene som har instituttstyre i dag, i stor grad allerede ivaretar informasjonsflyt og maktspredning i egen enhet, både gjennom instituttstyre, men også ved at de har opprettet tilsvarende organer, i likhet med institutt uten styre slik arbeidsgruppen anbefaler i sin rapport.

De instituttene som ikke ønsket å etablere instituttstyre i 2009, ble bedt om å redegjøre for hvordan de skulle ivareta informasjons- og maktspredning i egen enhet. En slik redegjørelse er også i tråd med anbefaling gitt i rapporten av arbeidsgruppen nevnt over. Fakultetsledelsen har derfor anmodet instituttledere med styre om å gi en skriftlig tilbakemelding på hvordan de vil ivareta styring, ledelse og medbestemmelse uten instituttstyre.

Institutt for klinisk odontologi

Instituttleder ved IKO har beskrevet hvilke forum de har for styring, ledelse og medvirkning ved IKO, samt gitt en vurdering av hvordan de fungerer.

- 1) Instituttstyre. Dette har i praksis ikke fungert de siste par årene.
- 2) Lederteam som består av instituttleder, nestleder forskning, nestleder undervisning og kontorsjef. På grunn av at nestleder undervisning har FoU termin dette året, har lederteamet ikke hatt faste møter denne høsten, men har diskutert saker ved behov. Fra nyttår vil vi starte med faste møter hver 14. dag for å utveksle informasjon og diskutere strategi. I lederteamet er det representanter med både tannlege- og tannpleierbakgrunn.

- 3) Administrasjonen ved IKO og instituttleder har ukentlige informasjons- og planleggingsmøter.
- 4) Ukentlige instituttmøter for alle ansatte. Disse møtene starter med informasjon fra instituttleder med åpning for diskusjon og innspill fra alle, før mer tematiske saker tas opp. Det skrives referat fra møtene som sendes til alle ansatte, sammen med annen aktuell informasjon og høringssaker.
- 5) Programstyre. Her er det representanter fra IKO (både fra tannlege- og tannpleierutdanningen), fra IMB, ISM, studentrepresentanter (fra både tannlege- og tannpleierutdanningen), men det er av og til vanskelig å få representanter fra tannpleierutdanningen) samt fra studieadministrasjonen.
- 6) Vi vil arrangere årlige instituttseminarer der strategi og handlingsplan vil være et av temaene. Her vil vi sikre at UiT og Helsefaks strategier er godt kjent og forankret ved instituttet, og utarbeide våre egne visjoner, mål og handlingsplaner. Dette har ikke vært praktisert tidligere, men første seminar er planlagt i januar 2019.
- 7) For å sikre god informasjonsflyt og samarbeid med Universitetsklinikken og Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge, har lederne for disse enhetene og instituttleder IKO ukentlige møter. Ansatte ved Universitetstannklinikken og IKO har også månedlige fellesmøter for å diskutere saker som omhandler den kliniske opplæringen av tannpleier- og tannlegestudenter.

Opprettelse av et vitenskapelig råd som består av forskningsgruppeledere og instituttleder ved IKO har vært diskutert, men siden noen av forskningsgruppene er «papirkonstruksjoner», er de enige om at de ukentlige instituttmøtene bedre ivaretar informasjonsflyt og medbestemmelse for alle.

For å sikre at studentene har gode kanaler for å komme med innspill og tilbakemeldinger, vil IKO sette opp en postkasse ved studentenes velferdsrom som et «lavterskeltiltak». Dette har vært diskutert med studentrepresentant i programstyret som tror det vil fungere bra. De har gode rutinger for studentevaluering og gjennomfører midtsemestersamtaler med alle studenter, som ikke er i ekstern praksis.

Instituttleder mener at styring, ledelse og medvirkning har vært godt ivare tatt ved IKO selv om instituttstyret i realiteten ikke har vært fungerende den siste tiden. De har allerede alternative arenaer som ivaretar informasjonsflyt samt ansattes, studenters og andre samarbeidspartners mulighet til å uttale seg og påvirke beslutningsprosesser.

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge -Nord

Instituttleder har gitt tilbakemelding om at det i dag gjennomføres ukentlige lederteams møter. Lederteam består av instituttleder, de to forskningsgruppelederne, undervisningsleder, kontorsjef og administrativ leder av De utrolige årene (DUÅ). Alle medlemmer kan melde inn saker. Det refereres på disse møtene fra instituttladmøte, administrativt lederforum, samt direktoratmøter. Det innføres skriving av notat fra møtene som blir tilgjengeliggjorte i SharePoint. I tillegg er det;

1. Ukentlige møter mellom kontorsjef og alle administrativt ansatte.
2. Månedlige instituttmøter, der samtlige ansatte deltar.
3. Møter annenhver uke der instituttleder møter verneombud.
4. Jevnlige møter mellom undervisningsleder og emneledere (EVU).
5. Jevnlige forskningsgruppemøter, der forskningsgruppeleder informerer og der instituttleder deltar etter invitasjon.

I tillegg vil RKBU etablere et Regionalt råd, bestående av relevante samarbeidspartnere og brukere, instituttleder, samt representanter fra begge forskningsgruppene og undervisnings/tjenestestøttegruppe.

Ekstern styreleder ved RKBU, Otto Mathisen støtter avviklingen av instituttstyre, og mener at gjennom de beskrevne strukturene og ved etablering av Regionalt råd så ser han ikke noe behov for et eget instituttstyre for RKBU. Mathisen sier saken har vært drøftet i instituttstyre uten at det ble gjort en formell konklusjon, men påpeker at det ikke tilligger instituttstyret å beslutte om det skal videreføres eller avvikles.

Institutt for helse- og omsorgsfag

Instituttleder har takket av dagens styre, noe som skjedde før rapporten fra arbeidsgruppen forelå og man ble klar over implikasjonene ved at saken ikke blir fremmet for Universitetsstyre i 2018. Instituttstyret ved IHO har blitt prolongert to ganger tidligere. Fakultetsledelsen mener at det allerede er etablert alternative måter for å ivareta styring, ledelse og medbestemmelse ved instituttet. Instituttleder samtykker i at instituttstyret ved IHO avvikles basert på anbefalingen ifra arbeidsgruppen rapport om «*Styring, ledelse og medvirkning på nivå 3* som nå er på høring i organisasjonen. Instituttleder har beskrevet hvile forum de har for styring, ledelse og medvirkning ved IHO.

Etter fusjonen i 2016 ble campus utenfor Tromsø gitt egen representasjon i instituttstyret men ledelsen avvente en videre utredning av formell representasjon i styrende organ på nivå 3. Instituttleder påpeker at gitt det åpnes for en videreføring av styre på nivå 3, så bør dette momentet utredes videre for å sikre **en god geografisk og faglig representasjon** som forutsetning for god ivaretagelse av styrets instruks og fullmakt.

Instituttstyret ved IHO vedtok i oktober 2014 en bred gjennomgang av instituttets ledelsesstruktur som følge av fusjonen med Høgskolen i Finnmark i 2013.

Gjennomgang ble gjennomført i 2015 og sett i sammenheng med endringer av IHO som følge av fusjonen med Høgskolen i Harstad og Narvik i januar 2016.

Etter en omfattende prosess ble ny ledelsesstruktur vedtatt av instituttstyret ved IHO i februar 2016 og av dekan i mai 2016.

Den vedtatte strukturen innbefatter at IHO ledes av instituttleder med instituttstyre, et lederteam som møtes en gang per uke bestående av:

1. Instituttleder
2. Kontorsjef
3. Assisterende instituttleder IHO Hammerfest
4. Assisterende instituttleder IHO Harstad
5. Assisterende instituttleder IHO Narvik
6. Avdelingsleder sykepleierutdanningen
7. Avdelingsleder radiografi-, ergoterapeut- og fysioterapeututdanningene
8. Avdelingsleder masterprogrammene

I tillegg møter

- Vitenskapelig råd (som består av 8 forskningsgruppeledere) en gang per måned
- Utvidet ledermøte (som består av studieprogramledere) en gang per måned
- Internasjonalt forum (som består av de som har delegert ansvar for internasjonalisering ved studieprogrammene) 2 ganger per semester

På bakgrunn av vedtak fra 2016, er IHO sin ledelsesstruktur nå under evaluering av RESULT. Rapport vil foreligge i januar 2019. Fakultetsstyret vil få fremlagt rapporten når den er ferdigstilt.

Institutt for psykologi

Instituttleder ønsker å prolongere instituttstyret frem til Universitetsstyret har fattet et vedtak. Instituttstyret ved IPS ble forespurt av instituttleder om styret kunne prolongeres ut april 2019. Dette ble gjort i styremøte den 28. november 2018. Styret aksepterte prolongeringen.

Institutt for samfunnsmedisin

Konstituert instituttleder har meddelt fakultetsledelsen at det er ønskelig at instituttstyret ved ISM prolongeres. Det forrige instituttstyret besluttet i 2014 at dagens styreform skulle videreføres ved ISM, men at ordningen skulle evalueres etter tre år. Denne evalueringen er ikke blitt gjennomført, og instituttleder ønsker at instituttstyret prolongeres som skissert i vedtaket slik at de får mulighet til å gjennomføre evalueringen. Fakultetsledelsen forutsetter at instituttledelsen ved ISM spør instituttstyremedlemmene om de aksepterer å bli prolongert, samt at de gir sitt samtykke.

Felles for alle instituttene

Arbeidsmiljø og arbeidsklimaundersøkelsene (ARK) som er gjennomført ved UiT Norges arktiske universitet viser ingen forskjell mellom de instituttene ved Det helsevitenskapelige fakultet som har styre og de som ikke har styre. Fakultetsledelsen mener derfor at informasjonsflyt og medbestemmelse ikke er avhengig av hvilken styreform som er valgt.

Ved en gjennomgang av saker som har vært behandlet i de ulike instituttstyrene, fremkommer det at orienteringssaker utgjør hovedvekten av de sakene som behandlet i de fleste . Det er i perioden etter 2009 gjennomført to valg, samt årlige valg av midlertidig vitenskapelig tilsatte og studenter. Valgrapportene tyder på at å påta seg styreverv i instituttstyrer ikke anses som spesielt viktig av de ansatte. Det er gjennomgående lav valgdeltagelse. I tillegg viser valgrapportene at frister ofte må utvides for å få kandidater til å stille.

Fakultetsledelsen mener at instituttlederne ved IKO, IHO og RKBU Nord har redegjort på en god måte for hvordan de vil ivareta styring, ledelse og medbestemmelse, samt informasjonsflyt ved egen enhet. Samtlige enheter har i lengre tid både hatt instituttstyre og en alternativ måte å ivareta informasjonsflyt og medbestemmelse i egen enhet. Ved samtlige enheter er det etablert strukturer som ivaretar lederstøtte og driften på en svært god måte. Ved avvikling av instituttstyrer vil instruks for instituttleder uten styre bli gjeldende for disse enhetene.

Vi anbefaler at fakultetsstyret avvikler instituttstyrene IKO, IHO og RKBU. I samråd med instituttlederne ved ISM og IPS, ber vi om at instituttstyrene ved disse enhetene prolongeres inntil Universitetsstyret har fattet sitt vedtak, gitt at instituttstyrene ved ISM og IPS er villige til å bli prolongert. Hvis instituttstyrene ikke aksepterer ytterlig prolongering, bes det om at dekanen får fullmakt til å ivareta den nødvendige endringen av ledelse ved disse enhetene inntil Universitetsstyret har fattet et vedtak i saken. Om universitetsledelsen åpner for at det fortsatt kan være styrer på nivå tre, vil enheter som ønsker det få anledning til å fremme sak til fakultetsstyret med anmodning om å få opprette instituttstyre på egen enhet.

Thrina Loennechen
Dekan

Trond Nylund
Ass. fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Åshild Strømmesen

Vedlegg: Instruks for instituttleder uten styre.

